

Beleid Social Return Breda 2026

Bekendmaking

Burgemeester en wethouders van Breda maken bekend dat zij op 10 maart 2026 het Beleid Social Return Breda 2026 hebben vastgesteld.

Inwerkingtreding

Het beleid wordt van kracht met ingang van de dag na die van deze bekendmaking.

Rechtsmiddelen

Tegen het besluit tot vaststelling van het beleid is geen bezwaar of beroep mogelijk.

Beleid Social Return Breda 2026

Inleiding

Social Return houdt in dat opdrachtnemers bij gemeentelijke opdrachten iets terugdoen voor de maatschappij. Dit kan bijvoorbeeld door werk- of leerplekken aan te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of door maatschappelijke activiteiten te ondersteunen. De gemeente Breda zet Social Return in binnen inkoop om zo maatschappelijke waarde te creëren en bij te dragen aan een inclusieve samenleving.

Het beleid maakt deel uit van het gemeentelijk beleid voor Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) en stimuleert werkgelegenheid, scholing en participatie. Daarmee sluit de gemeente Breda aan bij landelijke kaders zoals de Participatiewet en de Banenafpraak, met een eigen invulling die past bij de lokale arbeidsmarkt en de ambities van de stad.

Binnen de gemeentelijke organisatie is Social Return geen nieuw begrip. Sinds 2011 wordt het toegepast bij overheidsopdrachten. Met de invoering van de Participatiewet in 2015 verschoof de nadruk van financiële opbrengst naar maatschappelijke waarde.

Gemeente Breda heeft hierin al stappen gezet, onder andere met het gebruik van het systeem Wizzr en een intern onderzoek in 2023 naar verbetermogelijkheden. Op basis daarvan is gekozen voor een structurele aanpak, met als kern de inrichting van een Social Return Loket, het invoeren van een bouwblokkensysteem en het versterken van samenwerking met opdrachtnemers en partners.

Dit beleid is opgesteld voor het Social Return Loket, onderdeel van het WerkgeversServicepunt (WSP) binnen de keten Participatie en Bestaanszekerheid. Het loket ondersteunt de uitvoering van Social Return binnen de gemeente en is het centrale aanspreekpunt voor interne afdelingen en opdrachtnemers. Bedrijven die gevestigd zijn in de arbeidsmarktregio en Breda kunnen gebruik maken van de diensten van het loket. Het inkoopbeleid richt zich op de contractuele vastlegging van Social Return, terwijl dit beleidskader zich richt op de praktische uitvoering ervan via het bouwblokkensysteem.

Het bouwblokkensysteem is een methode waarbij opdrachtnemers kiezen uit verschillende maatschappelijke activiteiten, de zogenoemde 'bouwblokken'. Elke activiteit heeft een vooraf bepaalde waarde en draagt bij aan het behalen van de Social Return verplichting. De gemeente Breda heeft hiervoor een eigen invulling ontwikkeld. Deze bestaat uit een menukaart met doelgroepen die direct inzetbaar zijn voor bijvoorbeeld een werk- of stageplek en een activiteitenkaart met concrete activiteiten die maatschappelijke waarde opleveren voor kwetsbare inwoners.

Dit beleid geldt voor inkoopopdrachten met een waarde vanaf €150.000 voor leveringen en diensten en €1.000.000 werken. Op deze manier wil de gemeente Breda bijdragen aan een meer consistente en effectieve toepassing van Social Return.

Naast de toepassing van Social Return bij inkoopopdrachten, zal de gemeente Breda continue onderzoeken in hoeverre Social Return ook bij andere gemeentelijke beleidsprocessen toegepast kan worden.

Toepassing en invulling Social Return

Toepassingsmogelijkheden

De gemeente Breda past Social Return toe via inkoop om maatschappelijke waarde te creëren. Standaard geldt een minimumeis van 5% van de opdrachtwaarde, aanneem- of inschrijfsom (afhankelijk van type overeenkomst). Deze verplichting geldt voor gemeentelijke inkoopopdrachten waarvan de geraamde

waarde over de volledige looptijd €150.000 (€1.000.000 voor werken) of meer bedraagt. In uitzonderlijke gevallen en met toestemming van het Social Return Loket kan hiervan worden afgeweken.

De toepassing van Social Return vindt plaats binnen de kaders van de Aanbestedingswet 2012 en het gemeentelijk beleid op maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI). Binnen deze kaders kunnen aanbestedende diensten sociale voorwaarden opnemen die passen bij de aard en omvang van de opdracht. Social Return kan worden toegepast als bijzondere uitvoeringsvoorwaarde, als gunningscriterium, of door opdrachten voor te behouden aan erkende sociale ondernemingen of SW-bedrijven.

Het Social Return Loket beoordeelt per inkoopopdracht welke toepassing het meest passend is, afhankelijk van de aard en omvang van de opdracht. De beoordeling en invulling vinden plaats in afstemming met betrokken afdelingen en opdrachtnemers.

Doelgroep Social Return

De gemeente Breda zet Social Return in om mensen met een afstand tot de arbeidsmarktkansen te bieden op werk en ontwikkeling. De gemeente Breda hanteert een brede definitie van de doelgroep voor de invulling van Social Return gericht op directe inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, in overeenstemming met landelijke kaders. Hieronder vallen:

- Personen met een uitkering op grond van de Participatiewet, IOAW of IOAZ;
- Personen met een uitkering van het UWV op grond van de WIA, WAO, WAZ of Wajong.
- Personen met een WSW-dienstverband of -indicatie;
- Personen geregistreerd in het doelgroepregister bij het UWV voor de Banenafpraak;
- Werkzoekenden met een WW-uitkering (minimaal 6 maanden);
- Personen die een leerwerkovereenkomst (BBL) of een stage-overeenkomst (BOL) hebben die opleidt tot niveau 1 of niveau 2;
- Leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en praktijkonderwijs (PRO) die een stage-overeenkomst hebben met een werkgever voor een arbeidstoeleidingsstage.

Deze doelgroep is opgenomen in de menukaart en wordt daarin gekoppeld aan vooraf bepaalde waarden.

Invullingsmogelijkheden

Opdrachtnemers kunnen op verschillende manieren invulling geven aan hun Social Return verplichting. De gemeente Breda biedt ruimte voor verschillende vormen van inzet, zodat de invulling aansluit bij de context van de opdracht en de mogelijkheden binnen de organisatie van de opdrachtnemer. Mogelijke vormen van invulling zijn onder andere:

- directe inzet van kandidaten uit de doelgroep zoals opgenomen in de menukaart (dienstverband, stage, leerwerkplek);
- uitbesteding aan sociale werkbedrijven of PSO30+ organisaties;
- inzet van maatschappelijke activiteiten via de activiteitenkaart;
- scholing en arbeidsontwikkeling van kandidaten of begeleiders;
- PSO-certificering: bij trede 2 geldt een gedeeltelijke vrijstelling van 25% op de Social Return verplichting, bij trede PSO 3 een vrijstelling van 50% en PSO3 30+ een vrijstelling van 75%.

De bouwblokkenmethode ondersteunt dit proces door vooraf vastgestelde waarden toe te kennen aan verschillende vormen van invulling. Deze waarden zijn verwerkt in zowel de menukaart als de activiteitenkaart. Voorbeelden van beide kaarten zijn opgenomen in hoofdstuk 5 (begrippenlijst en bijlagen). De activiteitenkaart wordt regelmatig geactualiseerd om aan te sluiten bij de actuele ontwikkelingen. De menukaart wordt regionaal gebruikt en wordt geactualiseerd indien de ontwikkelingen dit vragen.

Beleidsuitgangspunten

Algemene uitgangspunten

De gemeente Breda hanteert een aantal vaste uitgangspunten voor de toepassing van Social Return. Deze uitgangspunten zorgen voor duidelijkheid, uitvoerbaarheid en een eerlijke behandeling van opdrachtnemers:

Gelijke spelregels voor opdrachtnemers

Social Return wordt op een eenduidige manier toegepast binnen de gemeentelijke organisatie en waar mogelijk binnen de arbeidsmarktregio. Dit bevordert transparantie en vermindert de regeldruk voor opdrachtnemers, zeker voor partijen die in meerdere gemeenten actief zijn.

Duurzame arbeidsinschakeling via PSO-certificering

Organisaties die aantoonbaar sociaal ondernemen, bijvoorbeeld via een PSO-certificering (minimaal trede 2), kunnen hiermee gedeeltelijk invulling geven aan hun Social Return-verplichting. Hiermee wordt structureel sociaal ondernemerschap beloond. Een PSO-certificaat is twee jaar geldig. Indien het certificaat tijdens de opdracht vervalt en niet wordt vervangen, wordt de invulling naar rato aangepast.

Invulling via ketenpartners

Inkoop bij sociale ondernemingen of via onderaannemers en toeleveranciers telt mee voor Social Return, mits het gaat om nieuwe, aanvullende activiteiten. Deze activiteiten mogen worden uitgevoerd binnen de opdracht of via de reguliere bedrijfsvoering van de opdrachtnemer of diens partners. Voorwaarde is dat de activiteit alleen wordt opgevoerd bij de gemeente die de opdracht inkoop. Bestaande of eerder uitgevoerde activiteiten tellen niet mee, tenzij vooraf en in overleg met de Social Return-coördinator anders wordt afgesproken.

Drempelbedrag en verplichting

De gemeente Breda zet Social Return realistisch en doelgericht in, met aandacht voor de omvang, complexiteit en loonsomcomponent van de opdracht. Daarbij gelden onderstaande uitgangspunten.

Social Return is van toepassing op gemeentelijke opdrachten met een geraamde waarde vanaf €150.000 exclusief BTW voor leveringen en diensten en vanaf €1.000.000 voor werken. Voor alle opdrachten boven deze drempel geldt een standaardverplichting tot het realiseren van Social Return ter waarde van minimaal 5% van de opdrachtsom. Dit percentage kan worden ingevuld via de inzet van kandidaten uit de doelgroep of via andere toegestane vormen van maatschappelijke waarde. Afwijking van deze drempel (= minder dan 5%) of verplichting is mogelijk met toestemming van het Social Return Loket.

Uitvoering Social Return

De uitvoering van Social Return binnen de gemeente Breda is gericht op een resultaatgerichte aanpak. Hierbij wordt gebruikgemaakt van een digitaal systeem (Wizzr), duidelijke rapportageverplichtingen en een centrale rol voor het Social Return Loket.

Monitoring en effectmeting

Monitoring heeft als doel om inzicht te geven in voortgang, effectiviteit, kosten, baten en eventuele verbeterpunten bij de uitvoering van Social Return.

Binnen 10 werkdagen na contractondertekening neemt het Social Return Loket contact op met de opdrachtnemer. Vervolgens stelt de opdrachtnemer, in overleg met de gemeente, binnen maximaal 6 weken na de gunning een plan van aanpak op. Dit plan, gebaseerd op het bouwblokkensysteem en de invulling in Breda, beschrijft op hoofdlijnen hoe invulling wordt gegeven aan de Social Return verplichting. Hierin wordt aangegeven welke bouwblokken worden ingezet en welke waarde hieraan is gekoppeld.

Indien de standaardinvulling in Breda door de inzet van de menu- en activiteitenkaart niet haalbaar blijkt, kan hiervan worden afgeweken en een alternatief worden voorgesteld, mits dit wordt goedgekeurd door het Social Return Loket. Afwijkingen van het format zijn dus toegestaan, op voorwaarde van instemming van het Social Return Loket. Het plan vormt het inhoudelijke uitgangspunt voor de beoordeling van de uitvoering.

Voor het vastleggen van de voortgang en het bewaken van de verplichtingen maakt de gemeente Breda gebruik van het digitale systeem Wizzr. Verplichte rapportages in Wizzr worden ondersteund door bewijsstukken, zoals arbeidsovereenkomsten, doelgroepverklaringen en facturen van sociale inkoop of werkontwikkeling. Door systematisch gegevens vast te leggen in Wizzr ontstaat transparantie, kunnen knelpunten tijdig worden gesignaleerd en kan in overleg worden bijgestuurd.

Als richtlijn geldt dat minimaal 50% van de Social Return-verplichting gerealiseerd moet zijn op het moment dat 50% van de contractduur is verstreken. Dit tussentijdse meetmoment biedt de mogelijkheid om de voortgang te evalueren en bevordert een evenwichtige spreiding van de inspanningen gedurende het contract.

Gegevensbescherming

Bij het gebruik van het digitale systeem Wizzr worden persoonsgegevens verwerkt. De gemeente Breda is verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). De verwerking vindt plaats op grond van artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de AVG, dat gaat over de uitvoering van een taak van algemeen belang. De verwerking gebeurt zorgvuldig en conform de geldende privacywetgeving.

Flexibiliteit en maatwerk

In uitzonderlijke gevallen kan er tijdens de uitvoering van de SR-verplichting worden afgeweken van de standaardverplichtingen. Dit gebeurt op basis van een hardheidsclausule, waarbij het Social Return Loket beoordeelt of de toepassing van de uitvoeringsvoorwaarden onevenredige gevolgen heeft voor de opdrachtnemer. In dergelijke gevallen kan maatwerk worden toegepast, bijvoorbeeld door alternatieve invullingen toe te staan.

Aantrekken van kandidaten

De opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor de werving van kandidaten die worden ingezet voor de invulling van de Social Return verplichting. Het Werkgeversservicepunt (WSP) biedt ondersteuning bij de selectie en matching van kandidaten, in samenwerking met het Social Return Loket.

Begrippenlijst

Social Return

Ook bekend als SROI (Social Return on Investment). Een instrument om maatschappelijke waarde te creëren via inkoop. Het houdt in dat opdrachtnemers bijdragen aan werkgelegenheid, scholing en participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Banenafpraak

Afspraak tussen overheid en werkgevers om extra banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking.

Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO)

De PSO is een keurmerk dat laat zien in welke mate een organisatie mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk biedt. Het bestaat uit meerdere treden: hoe hoger de trede, hoe meer sociaal ondernemerschap. De PSO helpt bedrijven en overheden om sociaal inkopen en werken zichtbaar en meetbaar te maken.

Social Return Loket

Centraal aanspreekpunt binnen de gemeente Breda voor de uitvoering van Social Return. Ondersteunt interne afdelingen en opdrachtnemers bij de invulling van verplichtingen.

Wizzr

Digitaal systeem dat wordt gebruikt voor monitoring, rapportage en effectmeting van onder andere Social Return binnen de gemeente Breda.

Bouwblokkensysteem

Een methodiek waarbij verschillende vormen van Social Return invulling zijn onderverdeeld in bouwblokken met vooraf bepaalde waardes. Dit systeem bestaat uit:

- **Menukaart:** overzicht van mogelijke invullingsvormen en bijbehorende waardes.
- **Activiteitenkaart:** overzicht van maatschappelijke activiteiten die meetellen voor Social Return.

Doelgroepregister

Register van het UWV waarin mensen staan die vallen onder de Banenafpraak.

30+ organisaties

Meer dan dertig sociale ondernemingen en SW-bedrijven die duurzaam werk creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Hardheidsclausule

Regel die afwijking van standaardverplichtingen toestaat bij onredelijke gevolgen voor een partij.

Drempelbedrag

Het minimumbedrag van een opdracht (€150.000 excl. BTW voor leveringen en diensten en €1.000.000 excl. BTW voor werken) vanaf wanneer Social Return verplicht in beginsel in overleg met het SR-Loket wordt toegepast.

Social Return verplichting

De eis dat opdrachtnemers een van te voren vastgesteld percentage (uitgangspunt minimaal 5%) van de opdrachtsom besteden aan maatschappelijke waarde via Social Return.

Social Return fonds

**GEMEENTE
BREDA**

Gemeentelijk fonds dat wordt ingezet voor maatschappelijke activiteiten die bijdragen aan arbeidsparticipatie en sociale inclusie.

Bijlage 1: Voorbeeld activiteitenkaart

SOCIAL RETURN SAMENWERKING MET SOCIALE ORGANISATIES		
SOORT ACTIVITEIT	WAARDE IN €	TOELICHTING
Opdracht voor het Klusteam	€ 23,00 per uur	Het Klusteam is met plezier beschikbaar voor allerlei klusjes in en om huis zoals klein onderhoud, verven, reparaties en ontzuinigen. Daarnaast doen wij ook tuinonderhoud: gras maaien, onkruid wieden, snoeien.
Opdracht inpakwerk Kerstpakketten	Nader te bepalen	Het is mogelijk om kerstpakketten in te laten pakken door een sociale organisatie.
Vernieuwen educatiemateriaal-kinderboerderij Wolfslaar	€ 10.000,00	Het beschikbare educatiemateriaal is aan vernieuwing toe. Voorbeelden zijn informatieborden, informatieve leerroutes en lesmateriaal. Kinderen kunnen op deze manier spelenderwijs leren over dieren & natuur. Het ontwikkelen van nieuw educatiemateriaal kan in samenwerking met een sociale werkplaats, waardoor deze activiteit ook bijdraagt aan mogelijkheden voor inwoners met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt.
Webdevelopment	Nader te bepalen	De Iletacompany biedt talent met een afstand tot de arbeidsmarkt én een passie voor webdevelopment een tweedjarig traineeship aan. De Iletacompany laat medewerkers doen waar zij goed in zijn: programmeren. Er wordt een werkplek geboden waar werknemers zich kunnen ontwikkelen. Een plek waar de allerhoogste technische vaardigheden worden gecombineerd met optimale begeleiding. Het is mogelijk om websites te laten ontwikkelen of hierover een advies te krijgen. De Iletacompany is ook altijd op zoek naar partners waar medewerkers na afronding van het traineeship aan de slag kunnen.

SOCIAL RETURN LOKAAL WELZIJN & ONDERSTEUNING KWETSBARE GROEPEN		
SOORT ACTIVITEIT	WAARDE IN €	TOELICHTING
Meedoen-dag voor een kwetsbare groep	Nader te bepalen	Een speciale dag met ontspanning en plezier voor kwetsbare groepen die dit zelf niet kunnen realiseren.
Warm Welkompakket gezinnen-Amphia Ziekenhuis	Nader te bepalen	De neonatologie en verloskunde afdeling van het Amphia ziekenhuis krijgen steeds vaker te maken met gezinnen die leven in armoede. Vaak zijn er weinig tot geen spullen voor de pasgeboren baby. Zij willen voor deze gezinnen graag een 'warm welkom' pakket samenstellen, zodat er in de basisbehoefte kan worden voorzien en dit bijdraagt aan gelijke kansen.
Traumavrije ervaring voor kinderen bij ziekenhuisbezoek	Nader te bepalen	De kinderafdeling en neonatologie afdeling bij het Amphia ziekenhuis hebben een gezamenlijke wachtruimte waar vaak zieke kinderen of broertjes/zusjes wachten. Het ziekenhuis wil graag een 'traumavrije' ervaring voor kinderen die het ziekenhuis bezoeken en een prettige wachtruimte met de mogelijkheid om te spelen zou hierbij erg gewenst zijn. Daarnaast is er de wens om een speelplek te creëren op een dakterras grenzend aan de kinderafdeling waar kinderen verblijven wegens een langdurige zorgopname.

Bijlage 2: Menukaart Social Return

Invulling Social Return	SR-waarden op jaarbasis, fulltime dienstverband 36 upw (waarden naar rato)	Toelichting	Verificatiedocumenten (minimaal bij te voegen in WIZZR)
Soort uitkering			
Wet Banenafspraak (indicatie LDR/Wa-jong)	€ 40.000,00 (minimaal 6 maandencontract)	Kandidaten tellen 4 jaar mee	<ul style="list-style-type: none"> - Doelgroepverklaring LDR (op te vragen door kandidaat bij UWV) - Arbeidsovereenkomst ondertekend (NAW gegevens, geb. datum, looptijd, aantal uren) - Loonstrook (aantal in overleg)
Participatiewet	€ 35.000,00	Kandidaten tellen 2 jaar mee	<ul style="list-style-type: none"> - Document van uitkerende instantie mbt uitkeringspositie kandidaat (op te vragen door kandidaat bij gemeente) - Arbeidsovereenkomst ondertekend (NAW gegevens, geb. datum, looptijd, aantal uren) - Loonstrook (aantal in overleg)
WIA/WAO	€ 40.000,00	Kandidaten tellen 2 jaar mee	<ul style="list-style-type: none"> - Doelgroepverklaring WIA/WAO (UWV) - Arbeidsovereenkomst ondertekend (NAW gegevens, geb. datum, looptijd, aantal uren) - Loonstrook (aantal in overleg)
WW > 6 maanden	€ 25.000,00	Kandidaten tellen 2 jaar mee	<ul style="list-style-type: none"> - Doelgroepverklaring/toekenning WW (UWV) - Arbeidsovereenkomst ondertekend (NAW gegevens, geb. datum, looptijd, aantal uren)
Sociale Werkvoorziening (inzet persoon)	Op basis van factuur Sociale Werkvoorziening	Kandidaten tellen 4 jaar mee	<ul style="list-style-type: none"> - Detacheringsovereenkomst ondertekend (NAW gegevens, geb. datum, looptijd, aantal uren)
Leerlingen			
BBL: VMBO en MBO, niveau 1 + 2	€ 10.000,00	Op basis van jaarcontract 32 upw	<ul style="list-style-type: none"> - Stageovereenkomst ondertekend (NAW gegevens, geb. datum, looptijd, aantal uren) - Loonstrook (aantal in overleg)
BOL Snuffel – of oriëntatiestage: VMBO en MBO, niveau 1 + 2	€ 5.000,00	Op basis van stageovereenkomst 36 upw (52 weken)	<ul style="list-style-type: none"> - Stageovereenkomst (NAW gegevens, geb. datum, looptijd, aantal uren, stagevergoeding)
Stage: Praktijkonderwijs/ Voortgezet Speciaal Onderwijs	€ 20.000,00	Op basis van stageovereenkomst 36 upw (52 weken)	<ul style="list-style-type: none"> - Stageovereenkomst (NAW gegevens, geb. datum, looptijd, aantal uren, stagevergoeding)
Overig			
Inzet SW-bedrijf (Sociale Werkvoorziening)	Op basis van factuur	Vooraf in overleg met SR-coördinator	<ul style="list-style-type: none"> - Bij dienstverlening zoals schoonmaak en groenonderhoud: Totale factuur SW

			- Bij werkopdrachten: Factuur waarin arbeid en materiaal zijn gesplitst. (Let op: Alleen arbeid telt mee in het kader van Social Return)
Sociale Inkoop	Op basis van factuur	Vooraf in overleg met SR-coördinator	- Factuur (mits voorafgaande aan de inkoop goedkeuring is gegeven door de SR- coördinator)
Maatschappelijke activiteiten	Maatwerk	Vooraf in overleg met SR-coördinator	- Factuur (mits voorafgaande aan de activiteit goedkeuring is gegeven door de SR- coördinator)
PSO-certificering vanaf trede 2	Trede 2: 50% Trede 3: 75% Trede 3 30+: 100%	Geldig PSO certificaat. Bij afloop certificaat her certificering of invulling naar rato	- Geldig PSO certificaat